

CÓ NHỮNG ÁNG VĂN ○○○○

CAO VI KHANH

Có một thời, ở miền Nam nước Việt, người ta viết văn như chăm chút mặt hồng nhan.

Từng chữ từng câu, dấu chấm dấu phẩy, nghĩa đen nghĩa bóng ... mỗi mỗi đều được cân nhắc như cứ sợ lỡ tay làm hoen ố nét đài trang. Thái độ trân trọng đó đến một lúc trở thành tự nhiên như đã tiềm ẩn đâu từ trong vô thức.

Vậy mà rồi, có những câu văn, dài ngắn bất kể, đôi khi đọc lên lại cứ tưởng là những câu ... thơ !

Chẳng bù với thời buổi bây giờ, ở bên đó, 46 năm sau cơn đại họa, chữ nghĩa vẫn còn bị vạ lây theo nạn nước !!!

Ở bên đó, gần nửa thế kỷ sau, chữ nghĩa vẫn còn bị từng xẻo mà chưa biết đến chừng nào mới hết kiếp trầm luân !!!

Nghĩ mà thương mà tiếc ! Tiếc thương rồi lại nhớ tới những áng văn xưa ...

Xin được thả lòng bồng bềnh theo những dòng chữ của một thời ... dấu đã xa xôi mà mãi còn vang bóng.

Bắt đầu với

ĐINH HÙNG

CẨM THU

TÙY BÚT

Thu năm nay, tôi lại đi trên con đường vắng này nghe từng chiếc lá rơi trên bờ cỏ ... Nước trong như một cặp mắt tuyệt vời. Những cây liễu xanh đứng buồn như những nàng cung nữ thời xưa, và trong vườn nhà ai thấp thoáng, hoa phù dung nở trắng như một linh hồn còn trẻ ?

Nắng ở đây vẫn là nắng vàng ngày xưa và linh hồn tôi vẫn là linh hồn tôi năm trước. Tôi vẫn ngỡ như không sự thay đổi, vì lại thấy mình đi trên con đường này, thu năm nay, giữa lúc cây vàng rơi lá. Đường này hiu hắt, tôi đem lòng về để gặp mùa thu thương nhớ cũ, và nay cũng thấy thu về để nước hồ xanh. Chân ai đi xa vắng đằng kia, hay đó chỉ là gió thoảng mong manh ? Và gió nào vương vấn hồn tôi, hay cũng chỉ là dư thanh của một ngày xưa cũ ? Chao ôi ! Buồn lại nhiều rồi, nhưng chỉ buồn như năm trước. Lòng tôi chẳng biết tìm ai mà nhớ, hôm nay nhớ lại buồn qua mới thấy nắng kia nhiều dĩ vãng.

Tôi nhớ một người lữ khách nào xưa, ra đi từ một mùa thu ... Thế rồi cũng một mùa thu trở lại những bước đầu tiên trên con đường bạn, mắt buồn như nước, mải tìm hồn mình hiu hắt trong hồn thu mới ... Thu đã về đây, tôi làm lữ khách đi hết sông này, sông khác, cả núi, cả đèo và lại cả rừng cả suối, bây giờ tôi cũng về đây để buồn thêm một ít, nhớ thêm một ít, và yêu thêm rất nhiều.

... Từ hôm rời chân ở bến sông vàng.

Từ biệt con thuyền phiêu bạt, tôi đã hết nhớ dãy núi xanh phơn phớt đằng xa và băng khuâng trở lại con đường quê thân mật.

Đi trên đất đỏ, giữa hai ruộng ngô thơm nghe ngào ngạt... Hương này có phải hương xưa? Ôi ! Những dây đậu vẫn còn non mà luống khoai lang đã xanh tươi rồi nhỉ ? Đi trên đất đỏ, bên những luống rau cải cúc và dẫm lên cỏ may vàng. Đây là những con bướm cũ, những cánh hoa xưa. Và này đây tất cả Ngày xưa : từng cơn gió nhỏ, từng sợi dây buồn...

Thôi ! Thôi ! Tôi không còn trẻ thơ nữa để say sưa đuổi bắt bướm đồng, và chẳng ngắm gió sàu mây, chỉ hoa lòng nở cũng nhiều bông trắng!

Thương nhớ vì sao ! Tôi sớm già từ hồn niên thiếu, hôm nay đi giữa cánh đồng lại thấy tuổi nhỏ của mình tản mạn trên từng cánh bướm, sắc hoa, và chân bước đi những bước ngậm ngùi, bởi chưng lòng tưởng con đường tan tác cánh hương của đóa xuân hồng thuở cũ.

Đinh Hùng

1920-1967